



MALMÖ HÖGSKOLA
FAKULTETEN FÖR
HÄLSA OCH SAMHÄLLE

INTEGRATIONSPROCESSER BLAND 6 INVANDRADE JAPANSKA PERSONER I SVERIGE

NORIKO MAKI

Examensarbete i Socialt arbete
15 hp
Socionomprogrammet
Januari 2015

Malmö högskola
Hälsa och samhälle
205 06 Malmö

INTEGRATION PROCESS OF 6 JAPANESE IMMIGRANTS IN SWEDEN

EXPLORING RELATIONSHIP BETWEEN
SOCIAL MEDIA AND SUCCESSFUL
INTEGRATION

AUTHOR: NORIKO MAKI

Author: Maki N. Title: Integration process of Japanese immigrants in Sweden - Exploring the relationship between social media and successful integration. Degree project in social work 15 credits. Malmö University: Faculty of health and society, Department of social work, 2015.

This research outlines studies about the relationship between social integration process of Japanese immigrants in Sweden and how social media assists in this process.

The purpose of this research includes:

To find out the reasons of migration to Sweden for six Japanese immigrants, any difficulties that they faced at the beginning of their immigration process and/or any positive qualities that they found in living in Sweden, whether they have accessed social media since they have moved in, if they do so, how the social media has been used and also, whether the social media has had a role to play in contributing to help their social integration process. In addition, it has been considered whether the participants have plans to return to Japan.

In Sweden, there is relatively small Japanese migrant population. This social science research paper is the first in Sweden which explores the immigration process of Japanese migrants into Sweden. This research will help to deepen the understanding of Japanese migrants' experiences and contributes in assisting the social services community as well as other migrants.

Keywords: Integration, social media, Japanese immigrant

Förord

Jag vill tacka alla intervjupersoner för er medverkan i min undersökning. Er erfarenheter är oerhört lärorika. Jag vill tacka alla som har hjälpt mig med uppsatsen. Jag vill särskilt rikta ett stort tack till min handledare Finnur Magnússon för handledning och stöttning. Utan er hade jag inte haft möjligheten att skriva uppsatsen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning	4
Inledning	1
Problemformulering.....	1
Syfte och frågeställningar	2
Begrepp.....	2
Integration.....	2
Sociala medier.....	2
Tidigare forskning.....	2
Teoretisk referensram	5
Interaktionism	5
material och metod.....	7
Explorativ undersökning.....	7
Semistrukturerade intervjuer.....	7
Tillvägagångssätt	7
Språk	8
Bearbetning och analys	8
Urval	9
Etiska överväganden	9
Aidentifiering.....	10
Validitet	10
RESULTAT	11
Anledning till flytten till Sverige	11
Svårigheter i tidigt stadium i Sverige	11
Det positiva med att bo i Sverige.....	12
Inkluderad eller exkluderad i det svenska samhället	13
Vardagliga kommunikationer och svårigheter.....	14
Sociala medier japanerna använder sig av	17
Tankar, åsikter och värderingar som förändrats i Sverige	18
Identitet	20
Betydelse av umgänge med landsmän	20
Framtida planer	21
Slutsats	21
referenser	23
Bilaga 1	26
Bilaga 2	28
Bilaga 3	29

INLEDNING

Enligt Statistiska Centralbyrån (2014) invandrade 115 845 personer till Sverige 2013. Ungefär 1,5 miljoner av Sveriges befolkning är födda i utlandet. Invandring har fått uppmärksamhet inom socialvetenskaplig forskning och därmed har många forskningsansatser gjorts. Med denna undersökning vill jag belysa första generationens japaner som är bosatta i Sverige och undersöka deras integrationsprocesser i det nya landet och sociala mediers funktion i detta avseende.

Den 30 september 2014 fanns det 9 728 498 invånare i Sverige (Statistiska Centralbyrån, 2014). Den 1 oktober 2013 fanns det, enligt statistik från Ministry of Foreign Affairs of Japan (2014), 3 235 japaner i Sverige. Ministry of Foreign Affairs of Japan använder följande inklusionskriterier för målgruppen: antingen är det japaner som har flyttat till Sverige, är verksamma här och sedan tänker flytta tillbaka till Japan i framtiden eller så är det japaner som lever i Sverige permanent. Japaner som vistas provisoriskt i Sverige kortare än tre månader ingår därför inte i undersökningsgruppen. Utifrån siffrorna från både Ministry of Foreign Affairs of Japan och Statistiska Centralbyrån kan jag grovt uppskatta att japanerna utgör 0.03 % av Sveriges befolkning. Anledningen till att jag är intresserad av att undersöka denna minoritetsgrupp är att jag själv är japanska och utgör en del av de 0.03%.

Jag har bott 9 år i Sverige och jag har själv gått igenom integrationsprocessen vilken antagligen pågår än idag. Nu när jag närmar mig slutet av socionomprogrammet har intresset väckts hos mig om hur andra japaner har upplevt sina integrationsprocesser i Sverige. Trots att japaner är en relativt liten och osynlig minoritetsgrupp i Sverige betyder det inte att de är bekymmersfria. Denna uppsats kommer att redovisa hur de invandrade japanska intervjupersonerna förhåller sig till svårigheter och det positiva med Sverige. Eftersom det inte finns några tidigare undersökningar bland japaner inom socialvetenskaplig forskning i Sverige kommer denna uppsats till nytta i integrationsfrågor inom socialt arbete, särskilt för dem som arbetar med japaner.

Problemformulering

I en forskningsrapport från USA menar Ando (2014) att inom forskning om invandrare har fokus lagts på de negativa utfallen. Ando (2014) undersökte japanska immigranter i Texas, USA och kom fram till att det finns japaner vars liv utvecklats i positiv riktning i USA där sociala medier spelar en viktig roll i deras framgångsrika anpassning. Andos (2014) forskningsresultat ligger till grund för denna uppsats och syftet är att se japaners integrationsprocess i Sverige samt hur sociala medier fungerar i deras integrationsprocess.

Till skillnad från flyktingar som flyr sina länder och bosätter sig i Sverige har japanerna valt att flytta till Sverige av olika anledningar och har även möjlighet att flytta tillbaka till Japan. Dock måste de i så fall ha uppehållstillstånd. Både Japan och Sverige är högutvecklade industriländer. För en japan innebär därför en flytt till Sverige inte en stor förändring avseende t.ex. teknologi: Hur upplever japaner sina integrationsprocesser i Sverige? Hur använder japaner i Sverige sociala medier och vad är sociala mediers funktion vid anpassning i det främmande landet?

Denna uppsats innehåller även ett tema: japanernas framtida planer där frågan ställs om de har någon plan att återvända till Japan eller inte.

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att genom kvalitativa intervjuer undersöka hur enskilda integrationsprocesser för första generationens invandrade japaner ser ut. Liksom Andos undersökning (2014) lyfts användning av sociala medier fram i denna uppsats. De frågeställningar studien ska besvara är:

- Anledning till att flytta till Sverige.
- Svårigheter i tidigt stadium i Sverige
- Det positiva med att bo i Sverige
- Betydelsen av sociala medier bland japanska deltagare
- Framtida planer att återvända till Japan

Begrepp

Integration

Enligt Hedblom (2004) är integration ett komplicerat begrepp som används i många olika sammanhang. Begreppet kan tillämpas både på individnivå och strukturell nivå, men det används oftast för att förklara ”integration i samhället” (s. 24). Hedblom menar att begreppet används brett och därför är det ”svårt att använda det i en exakt mening” (s. 24). I denna uppsats används begreppet integration i förhållande till det svenska samhället.

Sociala medier

Enligt Skolverket (2013) kan sociala medier beskrivas som ”mötesplatser” där individer lägger upp sina inlägg, träffar andra användare och bygger upp sina nätverk.

Avgränsningar

Japaner som provisoriskt vistas i Sverige ingår inte i undersökningen eftersom syftet med denna undersökning är att belysa integrationsprocesser bland japaner med permanent boende. De som inte uppfyller kriterierna av Ministry of Foreign Affairs of Japan (2014) har alltså inte valts.

Tidigare forskning

Som det inledningsvis nämnts har inga undersökningar om japaner gjorts inom socialvetenskaplig forskning i Sverige. Vetenskapliga artiklar om japaner inhämtades från USA. Artiklar av Ando (2014) och Hirooka (2012) handlar just om japaner i USA och Inose och Yeh (2002) gjorde en undersökning bland japanska, koreanska och kinesiska ungdomar. Sökandet av publikationer inom Sverige fokuserade inte endast på japaner utan söktes brett inom integration och därmed är flera nationaliteter forskningsobjekt. Ando (2014) nämner att ett stort fokus har lagts på negativa fenomen inom socialvetenskaplig forskning och därför omfattar uppsatsen både dem som fick positiva och negativa resultat. Att ha båda delar ger ett underlag och möjlighet för författaren att kunna göra en rättvis analys.

Andos (2014) artikel från USA *Flourishing among Japanese Immigrants: A Positive Approach to Understanding Psychosocial Adaptation*. Ando försöker hitta samband mellan anpassning och sociala medier vilka är relativt nya fenomen. Uppsatsen syftar på att få reda på hur intervjupersonerna använder sig av sociala medier samt om sociala medier är nödvändiga i deras integrationsprocesser. Ando (2014) gjorde en enkätundersökning bland 380 japanska immigranter i Texas för att kartlägga deras framgång, psykosociala anpassning och relationer till socialt kapital och socialisation. Inom socialvetenskaplig forskning har tonvikten lagts på negativa aspekter av mänskoeffarenhet vid migration. Forskningen har haft stort fokus på stress vid socialisation och missanpassning bland invandrare. Ando (2014) tar upp att under de senaste två decennierna har en positiv förändring skett inom psykologi och socialt arbete och därmed har fokus ökat på de positiva aspekterna kring livserfarenheter. Den positiva inställningen är fundamental inom socialt arbete och främjar samhällets och individers välmående som helhet. Socialisation relateras oftast till tillfredsställelse, psykologiskt välmående och social kompetens. Interaktion både med sin ursprungs- och värdkultur är förutsättningar för socialisationsprocessen. Sociala medier kan ha bidragit till positiva erfarenheter vid socialisation. Att vara engagerad i social interaktion med både infödda vänner i värdnationen och med dem som har liknande bakgrund leder till positiva resultat. De som har provisoriska vistelser visar svårigheter med etablering i det nya landet och har också svårt att utveckla sin kulturella kompetens inklusive sin färdighet i engelska, vilket påverkar deras anpassning. Andos (2014) resultat visar att behållandet av sociala relationer sedan tidigare, samt skapande av nya kontakter ansikte mot ansikte och online ger japanska immigranter positiva psykosociala effekter samt känslomässigt välmående. En högre nivå av socialt kapital är förknippat med högre nivå av socialisation i det amerikanska samhället. Ju längre man stannar i USA, desto mer sannolikt är det att individen utvecklar sitt sociala kapital. I Texas finns det inte fysisk samhörighet såsom i Little Tokyo. Det är sociala medier som möjliggör för japanska invandrare att hålla kontakten med sina familjer och vänner och att utvidga sitt nätverk även i USA. Att kunna kommunicera med sin familj i hemlandet är en viktig faktor som stimulerar socialisation och det är lika viktigt att ha någon i USA att bolla livsfrågor med vilket minskar stress vid socialisationen.

En annan intressant undersökning gjordes av Ahmadi Lewin (2002) som undersökte anpassningsförmågan bland iranska äldre invandrare i Sverige. Studien har gett ett resultat som tyder på att de trots hög ålder har en högfungerande anpassningsförmågan i Sverige. Hon intervjuade 15 iranska invandrare i åldern 60 - 75 år. De består av sex män och åtta kvinnor som hade bott i Sverige i 7 -15 år. Resultatet visar en fantastisk anpassningsförmåga bland intervjupersonerna trots sina relativt höga åldrar när de kom till Sverige. Intervjupersonerna visar tacksamhet gentemot det svenska samhället och de är positiva till sociala ordningar och välfärdsystem. Intervjupersonerna hade anpassat sina värderingar kring samboförhållande och utomäktenskapligt samlag till de nya värderingar i Sverige. De tvingade inte sina barn att leva efter den traditionella stil de själv hade. Vissa var dock definitivt emot utomäktenskapligt samlag. De kunde känna sig ensamma i det nya landet, men efter besök i hemlandet längtar de hem till Sverige och vill vara sig själva.

Valdén (2004) skriver i sin uppsats *An oral history of Latin American Migration to Sweden* om att när unga vuxna insåg att de befann sig i Sverige permanent

började de använda sig av olika strategier under tiden de blev myndiga. En del av de unga anpassade sig totalt till det svenska samhället medan de förnekade Latinamerika. De flesta av de unga behöll sin latinamerikanska identitet och särskilda latinamerikanska föreningar i deras närhet i Sverige spelade en stor roll i deras identitetsbildning. Det fanns även en tredje grupp som var internationell och den inkluderade flertalet nationaliteter, inklusive svenskar, i sina umgängen.

I *En grekisk invandrars livshistoria* beskriver Thomas Thomell och Gunnar Olofsson (2003) en grekisk invandrars livshistoria. Under åren 1969-70 gjorde Thomas Thomell en undersökning av de grekiska arbetarna i Lessebo. Den första intervjun gjordes 1970 i Lessebo. 1999 gjorde Thomell och Olofsson en uppföljningsintervju med respondenten efter 29 år. Intervjupersonen skildrar bland annat positiva minnen av sin tid i Sverige trots tuffa arbetsvillkor.

Vanligt förekommande påfrestningar bland äldre invandrare menar Torres (2010) i *Att invandra till Sverige på äldre da'r: integrationsmöjligheter för 'sent-i livet' invandrarna*, är den förändrade rollen i en ny kontext: auktoritetsförlust vid avsaknad av språket, då de inte kan behärska det nya landets språk. De äldre invandrade personerna upplever att deras beteendemönster helt plötsligt inte är funktionellt i den nya kontexten.

I sin avhandling *Utmaningar och bemötande i flyktningmottagandet*, poängterar Eriksson-Sjö (2012) att Posttraumatiskt stressyndrom, PTSD är vanligt förekommande bland flyktingar. De flesta deltagare i hennes forskning uppger att de lider av skador som orsakades under kriget och dess följder. Språket är väsentligt för att kunna integreras i samhället. Hälsoproblem, både somatiska och psykiska såsom PTSD och depression, kan försvåra inläring av språk. Eriksson-Sjö (2012) diskuterar även hälsoproblem som försvårar flyktingars inläring på SFI-utbildningar.

George (2012) forskar också om traumatiserade krigsflyktingar. Innan de får sin status som medborgare lever de som flyktingar under övervakande av FN, regeringen eller ideella organisationer. Genom att genomgå kontinuerliga förhör av Migrationsverket upplever de sin migrationsprocess som en återtraumatisering. George förklarar att unika psykologiska problem såsom avsaknad av sociala roller, sociala nätverk och även språksvårighet kan förvärra symtom av PTSD.

Hirooka et.al (2012) gjorde en kvantitativ undersökning bland japaner bosatta i Pittsburgh. Japanerna utgjordes av 95 personer som var över 18 år och hade vistats över tre månader i USA. Resultatet visar att stressnivån hos japaner var hög. Bland populationen fanns i hög grad depression och ångslighet. I vanliga fall är kvinnor hemmafruar. De känner sig ensamma och isolerade medan deras män arbetar. Hirooka et. al (2012) menar att ensamhet och isolering orsakar signifikant stress bland invandrade kvinnor. Även språksvårigheter och kulturskillnader kan orsaka stress.

Yeh och Inose (2002) undersökte psykisk hälsa bland 274 kinesiska, koreanska och japanska invandrade elever som gick på gymnasiet och på högstadiet i USA. Det sägs ofta att ungdomar anpassar sig lättare till den nya kulturen. Resultatet visar dock att även de har svårt att lära sig nya värderingar och seder. Det orsakar en enorm stress bland populationen vid inläring av det nya språket. Interaktionen med icke invandrade elever försvåras på grund av deras bristfälliga

språkfärdigheter i engelska, vilket har stark påverkan på de invandrade elevernas psykiska hälsa. Kulturskillnaden är stor; från hierarkiskt förhållande till jämlikt förhållande: kollektivism till individualism. Normer och beteenden bland dem som var uppvuxna i Japan kan misstolkas i den nya miljön vilket kan ge upphov till förvirring bland dem. Mer än hälften av japanska ungdomar uppger relationsproblem när de möter självständighetsinriktade individer. Det antas att de skulle kunna bli förvirrade i den nya formen av interaktion i USA. Yeh och Inose (2002) hänvisar till tidigare forskning som visar att hälften av deltagarna söker socialt stöd och resten söker hellre hjälp av sin närmaste i stället för av professionella. Det innebär att de invandrade ungdomarna känner sig tryggare med att dela sina problem med nära och kära. Asiatiska invandrade ungdomar har en viss tendens att hålla tillbaka när de stöter på relationsproblem istället för att konfrontera. Känslomässiga uttryck anses nämligen problematiska i relationer människor emellan i asiatisk kultur.

Lindqvist (1991) beskriver chilenska flyktingars vardag i sin avhandling *Drömmar och vardag i exil*. Forskningspersoner skildrar själva sina flykter, tankar kring politisk kamp och förlust i hemlandet. De som strävade efter revolution och ville bygga en revolutionär koloni i det nya landet, blev paradoxalt nog "frihetsberövade" genom förvärvsarbete och ekonomisk trygghet (Lindqvist 1991, s. 126-127). "De intellektuella" upplevde sina första år i Sverige som ett avbrott av sina karriärer. Att känna sig tillhöra underklassen hotade ständigt deras självkänsla (a a, s. 122).

Mattssons (2010) *Intersektionalitet i socialt arbete* handlar om maktstrukturen inom socialt arbete där socialarbetare besitter makt över klienten. I det avseende bidrar kön, sexualitet och etnicitet till förtryck och ojämlikhet. Mattsson refererar till Wikströms (2007) avhandling som belyser myndighetspersoners maktposition gentemot personer som har invandrarbakgrund. Invandrade personer kan uppleva att de blir bemötta som "okunniga", "primitiva" och "oförmögna att förstå" hos myndighetspersoner (s.181-182).

De tidigare publikationerna handlar om integration, invandring och dess konsekvens. De ger ett underlag till denna uppsats.

TEORETISK REFERENSRAM

Interaktionism

Interaktionen mellan människan och dess omgivning sker oavbrutet var man än befinner sig. Efter 11 timmars flyg från Japan befinner individen sig i ett främmande land, Sverige. Individen börjar interagera med den nya omgivningen som har ett helt annat språk än individens ursprungliga, och är fullständigt obegripligt. Mead (1976) menar att när personen möter nya människor i den nya miljön anpassar personen sig omedvetet. Det betyder att nyanlända japanska invandrare ändå omedvetet försöker anpassa sig utifrån de förutsättningarna som finns. Meads teori (1976), interaktionism, valdes för att förstå det insamlade forskningsmaterialet eftersom det interaktionistiska perspektivet skulle underlätta förståelsen av integrationsprocesser bland de japanska deltagarna samt deras interaktion med omgivningen. Mead (1976) poängterar att det finns en ömsesidig interaktion mellan individen och dennes omgivning där individen formas av sin omgivning samtidigt som individen skapar sin omgivning.

Enligt Månsson (2002) är det processen, dvs. dynamiken i utveckling av sociala fenomen och förändring i sociala förhållanden, som är intressant. Syftet med forskningen är att försöka se samma värld som försökspersonerna ser då forskaren vill komma så nära sin målgrupp så möjligt. Månsson (2002) tar upp Meads grundtankar: ”det sociala livets verklighet är liktydigt med den sociala interaktionen mellan människor”. Individerna socialiserar sig i en verklighet som har funnits sedan födelsen. Människan måste vara medveten om att hen lever i symbios med andra för att kunna medvetet agera, återspegla tidigare handlingar och föreställa egna och andras gärningar i framtiden vilket är en unik förmåga hos människan. Språket är nyckeln till mänsklig utveckling och sprider kunskaper. Mänsklig kommunikation har två beståndsdelar: verbal och icke-verbal kommunikation. Som en signifikant symbol sänds en gest eller ett ljud från sändaren till mottagaren. Det som skiljer människor från djur är att människor har ”signifikanta koder och symboler” (s. 153).

Världen ses annorlunda när man anpassar sig till ett nytt samhälle eftersom samhället och en individ har en ömsesidig inverkan. Mead (1976) menar att det är som om ”individerna skapas av krafterna omkring honom” medan samhället också förändras i samma process och beskriver att förändringen sker oavsett om det är önskvärt eller inte (s.159). Även Meeuwisse & Swärd (2002) menar att människan anses som ”en produkt av sin omgivning” (s.103).

Internalisering av den externa interaktionen med betydelsefulla gester hjälper människans främsta sätt att integrera med andra personer som finns i samma samhälle – det är jagets uppkomst (Mead 1976, s.132). Någon form av verktyg krävs för att kunna kommunicera med andra, dvs. språk. Finns inte det gemensamma språket fungerar inte kommunikationen. Mead (1976) beskriver språk som en princip för ”social organisation” som har hjälpt det mänskliga samhället fungera (s.185). Det väsentliga med språk är medvetenheten om vad som sägs när ett språk talas eftersom det påverkar omgivningen medan mottagaren blir påverkad av det som sägs menar Mead (1976).

Denna uppsats handlar om japanska personer som har flyttat till ett annat land dvs. till Sverige. Mead (1976) beskriver interaktionen mellan en individ och samhället som sker när individen flyttar till ett nytt ställe inuti eller utanför landet. Enligt Meads teori har ömsesidig inverkan skett även bland de japanska deltagarna under deras integrationsprocesser.

Interaktionen är en oavbruten process där invandare möter olika företeelser: de upptäcker förlusten av språk som verktyg i kommunikationen, möten med personer som har andra värderingar och ett samhälle som bär olika föreställningar och människosyner. Mead (1976) hävdar att vikten av gemensamt språk för att få kommunikation att fungera är väsentlig.

Det var ingen av de japanska deltagarna i uppsatsen som kunde flytande svenska när de flyttade till Sverige. Analysen tar fasta på vilka interaktioner som skedde när intervjupersonerna fann svårigheter, möjligheter och det positiva i Sverige samt vilka sorters interaktioner som brukar ske via sociala medier hos intervjupersonerna och dessas betydelse för dem. Uppsatsen analyseras därför utifrån det interaktionistiska perspektivet som fokuserar på oavbrutna ömsesidiga interaktioner mellan individen och dennes omgivning vilka påverkar varandra och

därmed undersöker hur intervjupersonerna har formats av sin omgivning och hur de har skapat sin omgivning i sin tur.

MATERIAL OCH METOD

Explorativ undersökning

Rosengren och Arvidsson (2002) poängterar att en undersökning av ett fenomen som är obefintligt därmed blir explorativt utformad (s.56). Eftersom det inte finns någon tidigare forskning kring japaner inom socialvetenskaplig forskning i Sverige är denna studie en explorativ undersökning.

Semistrukturerade intervjuer

För att kunna titta närmare på deltagarens integrationsprocesser och funktionen av sociala medier har det gjorts semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Kvale och Brinkmann (2009) menar att socialt produceras kunskapen ”i samspel mellan intervjuare och intervjuperson” (s.98). Intervjuguiden (Bilaga 1) är formulerad i kronologisk ordning därvid deltagare får möjlighet att återspegla sina upplevelser (May 2001). Intervjun följer intervjuguiden, för att få mer utvecklade svar ställs sonderingsfrågor. Bryman menar att standardiserade sonderingsfrågor hjälper ”när det krävs ytterligare information” (Bryman 2011, s. 217). Den här tekniken används enligt May (2001) till strukturerade och semistrukturerade metoder. May poängterar att semistrukturerade intervjuer ger intervjuaren fördelen att ha ”betydligt större frihet att fördjupa svaren” (s.150).

Denna uppsats relaterar till Andos kvantitativa undersökning (2014). I denna uppsats användes däremot inte frågorna från Andos undersökning (2014). I stället formulerades egna frågor för att få mer detaljerade svar på integrationsprocesser bland deltagare. Intervjufrågorna består av fyra teman. Det första temat handlar om vilka svårigheter de japanska invandrade deltagarna har stött på och de positiva de har funnit i Sverige. Det andra temat fokuserar på deras kommunikation: vilka språk de använder i sin vardag, om de har eller inte har svårigheter, hur kommunikationen ser ut med deras partner och barn. Under det tredje temat undersöks användningen av sociala medier bland de japanska deltagarna. Där samlas data såsom vilka konkreta sociala medier de använder, vilka tekniska hjälpmedel de använder när de kommer i kontakt med sociala medier samt frekvensen vid användningen av sociala medier och dess effekt bland de intervjuade personerna. Fjärde temat handlar om de japanska deltagarnas framtida planer. Som nämnts inledningsvis har japaner möjlighet att återvända till Japan. Frågor om vad de tänker kring en eventuell återvändo har ställts. Alla frågor har inte besvarats av alla intervjupersoner eftersom de inte alltid passade in i deras erfarenheter och livsförhållanden.

Tillvägagångssätt

Intervjufrågorna översattes till japanska och skickades med informationsbrev (Bilaga 2) via post till alla respondenter utom en som fick frågorna av intervjuaren. Frågorna och brevet levererades direkt dagen före intervjun.

Intervjuaren träffade fyra av de sex respondenterna ansikte mot ansikte och gjorde intervjuer. Diktafon användes för att spela in intervjuer och respondenterna tillfrågades om tillåtelse genom en samtyckesblankett (Bilaga 3) som ifylldes före varje intervju.

Två respondenter telefonintervjuades på grund av avståndet. Anteckningar fördes under den ena telefonintervjun. Den andra respondenten ställde upp på att spela in hens röst under telefonintervjun. Direkt efter telefonintervjun skickade hen via e-post ljudmaterialet i mp3-format.

Kvale och Brinkmann (2009) menar att en intervjuare med hjälp av ljudbandspelare koncentrerar sig på dynamiken under intervjun (s. 194). Fördelen med inspelning enligt Bryman (2011) är att våra minnen är naturligt begränsade och det är viktigt att ha med "hur de säger det" i analysen (s.426, s.448). Vissa personer kan hämmas av att bli inspelade (a a, s. 426; May 2001). Därför fanns ett block med för att kunna anteckna svaren i fall någon respondent inte ville bli bandad. Bryman (2011) menar att en intervjuare ändå får bra information även när det inte finns möjlighet att spela in en intervju (s. 426). Intervjuaren upplevde att även efter att diktafonen stängts av slutade kommunikationen inte mellan intervjuaren och intervjupersonen. Vid vissa tillfällen fick därför sådana intressanta utsagor som hängde ihop med intervjufrågorna antecknades.

Språk

Alla intervjuer utfördes på japanska. Den första informanten tillfrågades om hen ville svara på japanska eller svenska och kunde på vilket som av språken. Hen lade dock till att hen föredrog japanska, eftersom hen kan ge mer detaljerade svar på det språket. Japanskan användes för att samla in så detaljerade svar som möjligt. Den andra informanten önskade också att tala japanska under intervjun. Japanska valdes även vid resten av intervjuerna. Det var ett medvetet val eftersom informanterna kunde leverera mer detaljerade svar på sina modersmål. Därefter bearbetades och analyserades svaren av intervjuaren som har japanska som modersmål. Att tillämpa japanska vid intervjun är en fördelaktig förutsättning för att samla, bearbeta och analysera materialet.

Bearbetning och analys

Materialet från de bandade intervjuerna har gått igenom och lyssnats på varefter det har transkriberats. Kvale och Brinkmann (2009) beskriver transkribering som transformation av "en form till en annan" (s.194). De menar att inspelade intervjuer förlorar kroppsspråk och gester, och i transkriberade intervjuer går intonationen och andningen förlorade (a a, s. 194). En intervjuare kompletterar den här typen av förlust genom att föra anteckningar eller att lägga det på minnet. Svar som var givna på japanska översattes till svenska. Giota (2005) menar att "svaren till öppna frågor oftast kodas utifrån ett mindre eller större antal förutbestämda kategorier eller teman som man försöker urskilja i materialet" (s. 256).

Resultatet redovisas enligt teman:

- Anledning till flytten till Sverige
- Svårigheter i tidigt stadium i Sverige
- Det positiva med att bo i Sverige
- Inkluderad eller exkluderad i det svenska samhället
- Vardagliga kommunikationer och svårigheter
- Sociala medier japanerna använder sig av
- Tankar, åsikter och värderingar som förändrats i Sverige

- Betydelse av umgänge med landsmän
- Framtida planer

Resultatet kategoriseras och urskiljs som Goita menar och analyseras utifrån det interaktionistiska perspektivet som underlättar en analys av interaktionen mellan de japanska invandrade deltagarna och den omgivning som formar dem och i så fall hur det gick till.

Urval

Sex japaner som ursprungligen kommer ifrån Japan och uppfyller kriterierna av Ministry of Foreign Affairs of Japan (2014) har valts. Japaner som provisoriskt vistas i Sverige ingår inte i undersökningen eftersom syftet med denna undersökning är att belysa integrationsprocesser bland japaner med permanent boende i Sverige. Deltagarna har bott i Sverige i fyra år eller mer och består av tre män och tre kvinnor varav tre av dem har barn. De är utspridda i 5 olika kommuner i tre olika län för att inte begränsa materialet geografiskt.

I undersökningen användes delvis egna kontakter av intervjuaren. Anledningen till detta är att japaner är en ytterst liten minoritetsgrupp och därför är det inte enkelt att hitta dem som passar in i målgruppen. Intervjuaren väljer således bekvämlighetsurval (Bryman 2011, s.431). Intervjuaren har även använt **snöbollsurval** eftersom de egna kontakterna inte är så breda att hela målgruppen nås (a a, s.432; May 2001, s.161). Enligt Billinger (2005) når forskaren med snöbollsmetoden respondenter genom en lämplig persons nätverk. På samma sätt når forskaren flera respondenter där samma kriterier gäller för urvalet (s.174-175).

Aspers (2013) menar att en stor fördel med **snöbollsurvalet** är att med förtroendet som forskaren redan skapat, kan forskaren relativt lättare komma i kontakt med andra som faller in i målgruppen. Det visade sig vara bra i slutändan som Aspers (2013) belyser, har förtroendet gjort sökandet lättare. Intervjuaren kunde nå respondenter som hen aldrig annars hade kunnat komma i kontakt med. Som May (2013) menar har det här icke-sannolikhetsurvalet varit fördelaktigt för att komma i kontakt med målgruppen (s. 161).

Som en risk vid snöbollsurval kan ”selektionen begränsas till ett specifikt nätverk” (Aspers 2013, s. 95-96). Medveten om den risken, tog intervjuaren kontakt med respondenter genom två personer som bor i olika län så att populationen inte bor alltför nära varandra. Uppsatsens avsikt var att hitta respondenter i olika kommuner så att svaren skulle bli så varierande som möjligt. Det blev dock så att två av respondenterna bor i samma kommun på grund av snöbollsurval. De två personerna valdes ändå ut eftersom den ene är en man och den andra är en kvinna och de arbetar inom helt olika områden och de har dessutom olika familjekonstellationer.

Etiska överväganden

Enligt Vetenskapsrådet (2002) utgörs de forskningsetiska principerna av fyra huvudkrav: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Med informationskravet menas att forskaren skall informera undersökningsdeltagare om syftet, vilka villkor som gäller och att deras

deltagande är frivilligt, vilket innebär att intervjupersonen när som helst kan avbryta intervjun. (Kvale & Brinkmann 2009; Vetenskapsrådet 2002).

Informerat samtycke innebär att forskaren skall inhämta deltagares samtycke till att medverka i undersökningen och medgivande till framtida bruk av insamlade forskningsmaterial. (Kvale och Brinkmann 2009; Vetenskapsrådet 2002).

Med konfidentialitet menas att insamlade privata data som kan identifiera deltagarna inte ska röjas framhåller Kvale och Brinkmann (2009). Privata personers integritet ska skyddas eftersom forskningsresultatet publiceras offentligt.

Nyttjandekravet betyder enligt Vetenskapsrådet (2002) att insamlade forskningsmaterial inte ska användas för kommersiella bruk utan endast bör utlämnas till andra forskare som respekterar de förpliktelser gentemot försökspersonerna som forskarna samlade in det empiriska materialet ifrån.

Avidentifiering

Intervjuaren har tagit hänsyn till att informanternas identiteter inte ska kunna röjas. De informerades om att det inte skulle gå att skydda deras identiteter till hundra procent. För att avidentifiera informanterna har deras namn, åldrar, yrken, var de är bosatta och hur länge de har varit bosatta i Sverige inte nämnts. Informanter döps t ex till intervjuperson 1. "Hen" har använts för att könsneutralisera informanterna i deras svar och även "man" och "fru" har bytts ut mot "partner" av samma anledning.

Anledningen till att informanterna tillfrågades om deras sysslor medan det inte togs med i undersökningen var att författaren hade följdfrågor till potentiella svarsalternativ: de som studerar, de som studerade och de som arbetar. Det var upp till var och en deltagare att berätta vilket yrke de har men de behövde nödvändigtvis inte berätta exakt vad de arbetar med.

Dessutom ställdes frågan om hur länge de hade bott i Sverige, inte för att specificera vem som hade bott kortast tid i Sverige utan för att redovisa i urval att informanterna hade bott här i 4 år eller mer vilket visar att de inte enbart befinner sig i Sverige tillfälligt.

Validitet

Elofsson (2005) menar att det är viktigt att sträva efter så hög validitet och reliabilitet som möjligt i forskningsmetoder och i detta avseende skiljer sig kvantitativ metodik inte från kvalitativ. Med hög validitet menas att mäta det som ska mätas. Med hög reliabilitet menas ett stabilt utfall oberoende av tid, plats osv. Även om det inte är så vanligt inom samhällsvetenskap är det viktigt att få tillförlitliga resultat där både validitet och reliabilitet är höga. Elofsson menar att det är fördelaktigt att använda frågor som tidigare använts. Fördelen med frågorna är att de redan har gjorts och använts och därför kan misstag undvikas. Resultatet kan dessutom jämföras med det från tidigare undersökning. Elofsson poängterar att frågorna formuleras för att få ärliga och sanna svar och ledande frågor ska undvikas. Som Elofsson (2005) nämner tog intervjuaren hänsyn till att inte ställa några ledande frågor. Vid vissa tillfällen märktes det att intervjupersoner gärna

ville svara som intervjupersonen förväntade sig det att skulle vara. De uppmantrades att svara exakt hur de tänkte.

Enligt Bryman (2011) blir den interna validiteten ”en styrka i kvalitativa undersökningar” i etnografiska studier som görs i en längre period (s. 350). Extern validitets resultat kan generaliseras till andra sociala förhållanden. Denna undersökning har inte gjorts i en längre period som Bryman menar och därför är denna uppsats inte generaliserbar. I denna uppsats höjs dock validiteten genom att jämföra med andra liknande studier. För att höja validiteten kommer resultatet att jämföras i analysen med studier som handlar om invandrare från andra länder än Japan.

RESULTAT

I det här avsnittet presenteras insamlade empiriska material som genererades i genomförd undersökning och resultatet analyseras utifrån det interaktionistiska perspektivet.

Resultatet av undersökningen redovisas utifrån uppsatsens frågeställningar. I de insamlade empiriska intervjumaterialen döps intervju personer t ex till intervju person 1 för att avidentifieras.

Anledning till flytten till Sverige

Intervju personer 1, 4, 6 flyttade till Sverige för att flytta ihop med sin partner. Två av de tre flyttade till sin svenska partner och en flyttade till en icke svensk partner som fick anställning i och därmed flyttade till Sverige. Intervju person 2 flyttade till Sverige för att lära sig bygga nyckelharpor. Intervju person 3 flyttade till Sverige för att gå en musikkurs i klassiskt piano på Folkhögskolan och intervju person 5 flyttade till Sverige med sin familj för att lära sig finsnickeri.

Intervju person 2: Jag jobbade med att reparera blåsinstrument i Japan och sade upp mig från det jobbet. Jag flyttade till Sverige när jag hade hittat jobb i Sverige. Den andra anledningen var för att lära mig bygga nyckelharpor.

Resultatet visar att två vanliga anledningar till flytt är kärlek eller studier.

Svårigheter i tidigt stadium i Sverige

Intervju personer 1, 2 och 4 uppger språkbarriär som en svårighet i Sverige.

Intervju person 2: Det fanns en språkbarriär som gjorde att det tog lång tid att skaffa ID-kort, öppna bankkonto och börja på SFI. Det gjorde mig irriterad.(...) När jag var irriterad tyckte jag inte alls om Sverige. Jag kunde inte låta bli att jämföra med hur det var i Japan och då klagade jag mycket.

Intervju person 3 och 5:s upplevelser är något annat än språk. Intervju person 3 hade det svårt med sin ekonomi.

I vanliga fall är det gratis för invandrare men i mitt fall var jag tvungen att betala för att läsa SFI.(...) Jag kände ingen förutom min

partner. Jag fick tag på en lägenhet men den var omöblerad så jag låg på golvet. Så lite pengar hade jag.

Intervjuperson 5 fick bo hos ett par hen aldrig träffat tidigare och väntade länge på att kunna flytta in i sin lägenhet.

Mina barn var fortfarande väldigt små och jag hade aldrig satt min fot där förut. Det tog lång tid att få lägenhet. Min partners väninnas pappa presenterade en man för mig. Han hade en stor betydelse i mitt liv. Det tog tre månader tills lägenheten blev tillgänglig. Jag fick bo hos honom och började läsa på skolan under tiden.(...) Jag hade redan bestämt mig för att bo i Sverige. Kunde jag inte åka hem, tänkte jag inte heller åka hem. Jag kom hit för att bo i Sverige, jag fick lära mig det jag ville, jag såg bara fram emot att familjen skulle komma.

Intervjuperson 6 hade svårt i och med att hen inte kände någon i Sverige.

Tre personer av sex uppger att de kände en språkbarriär. Intervjuperson 1 kände sig isolerad, intervjuperson 2 trivdes inte bra i Sverige när hen stötte på olika svårigheter på grund av sin bristande svenska och intervjuperson 4 kunde inte göra sig förstådd på grund i sitt dåliga uttal av svenskan. Mead (1976) beskriver interaktionen mellan en individ och samhället som sker när individen flyttar till ett nytt ställe och språket är då ett verktyg för att kommunicera med andra. Utan det gemensamma språket fungerar inte kommunikationen menar Mead (1976). I interaktioner i det nya samhället upplevde de tre personerna en avsaknad av ett gemensamt språk i Sverige. Deras svar visar att konsekvensen av att inte ha ett verktyg, svenska i detta fall, gjorde att kommunikationen inte fungerade.

Det positiva med att bo i Sverige

Intervjuperson 1 uppskattar den specialistutbildning inom vården som leder till hens nuvarande arbete. Hen har även träffat nya vänner i Sverige.

Att ha kunnat lära mig nya kunskaper, språk bland annat. Det var inte meningen utan det var tvunget kan man säga. Jag som inte hade någon kunskap om Sverige fick lära mig om det svenska samhället och specialistutbildning för att kunna få det arbete jag just nu har. (...) Jag har dessutom fått vänner som jag aldrig kunnat få om jag bodde i Japan.

Intervjuperson 2 uppskattar det jämställda arbetslivet i Sverige. Hen har funnit skillnaden bland chefer i Japan och i Sverige. Hen har kunnat njuta av sin fritid i Sverige.

Det är väldigt bekvämt att jobba eftersom det inte finns övertid. Fast ändå tänker man på effektiviteten. (...)Jag kan även njuta av min fritid. Man blir inte utskälld av någon orimlig anledning här. Även som nyanställd är mina åsikter respekterade. Jag upplever inte hierarkin. Alla är jämställda. I Japan är chefer oftast stränga. De skäller exempelvis ut de underordnade som åker hem före dem.

Intervjuperson 3 berättar om hur rykten sprider sig på landet och de sociala konventioner som starkt påverkar bybornas beteende. Hen känner att det är bekvämt att slippa andras ögon i Sverige.

Det som är bäst med att vara här i Sverige är att jag kan agera utan att behöva ta hänsyn till någon i min omgivning. Ehh, jag bodde på landet där alla har koll på vem som gjorde vad och vem som köpte vad. Rykten sprider sig via de äldre i hela byn. Mina föräldrar bryr sig väldigt mycket om sociala konventioner och inte efter vad de verkligen vill göra. (...) Jag tyckte att det var jobbigt. Det känns skönt att jag slipper sådant här i Sverige.

Intervjupersoner 4, 5 och 6 uppger att de har mer fritid i Sverige. Intervjuperson 4 som upplevde längre arbetstider i Japan uppskattar att hen kan gå för dagen kl 17 i Sverige. Intervjuperson 5 sätter värde på att hen har mer tid att umgås med sin familj och har fått uppleva mycket som hen aldrig annars hade kunnat uppleva om hen hade bott kvar i Japan. Intervjuperson 6 har fått mer fritid genom att slippa pendlandet i kollektivtrafiken i en japansk storstad.

Resultatet visar att det positiva intervjupersonerna har upplevt omfattar utbildning, arbetsliv, livsstil och ökad fritid. Intervjuperson 2 har upplevt jämställdhet i interaktion med sin chef utan den kraftiga hierarkin i Sverige. Intervjuperson 3 beskriver en mänsklig interaktion som finns på landet i Japan där hen var uppvuxen vilket hen inte trivdes med. Hen trivs bättre i Sverige eftersom hen inte upplever sådan interaktion här. Intervjupersoner 4, 5 och 6 uppger att de har fått mer fritid i Sverige än de hade i Japan. Intervjuperson 5 är nöjd med att ha mer tid med sina barn i Sverige där interaktionen har ökat mellan hen och hens barn.

Frågan ställdes för att undersöka det positiva i Sverige, men istället lyftes det negativa i Japan fram av intervjupersoner 2 och 3. Intervjuperson 2 delgav interaktioner hen haft med sin auktoritativa chef i en hierarkisk ordning i Japan. Intervjuperson 3 tar upp interaktioner mellan byborna på landet i Japan. Mead (1976) menar att individen formas av sin omgivning och på så sätt formades både intervjupersoner 2 och 3 av sina gamla förhållanden i Japan. I interaktionerna i det nya förhållandet i Sverige har de omformats och trivs bättre i Sverige.

Inkluderad eller exkluderad i det svenska samhället

Intervjupersoner 1, 2 och 4 känner sig inkluderade på grund av deras arbeten där de upplever jämställdhet.

Intervjuperson 2 känner sig inkluderad som resultat av att hen har fått ett personnummer, arbetar och betalar skatt.

Med faktum av att jag har fått personnummer, arbetar, betalar skatt och får vissa förmåner tycker jag att jag är inkluderad.

Intervjuperson 4 känner sig inkluderad genom att arbeta på en jämställd arbetsplats med sina svenska arbetskollegor, tjäna pengar och åtar sig arbetsuppgifter med stort ansvar.

Jag tycker att jag är inkluderad eftersom jag jobbar med de andra svenska anställda, tjänar pengar, har stort ansvar och behandlas likadant som de andra.

Intervjupersoner 3 och 5 lyfter fram sina sociala nätverk. Intervjuperson 3 som är egenföretagare känner sig inkluderad eftersom hen har många kontakter med sina kunder.

Eftersom jag är egenföretagare kan jag inte överleva utan mina kunder. (...). Jag måste upprätthålla kontakter med dem för att överleva. I detta avseende känner jag att jag är inkluderad.

Intervjuperson 5 känner sig delvis inkluderad på grund av ytliga relationer med sina arbetskolligor.

Jag känner mig inkluderad, men jag är inte i mitten. (...) Det är många olika nationaliteter på jobbet. Moral, samtalsämne, hobby skiljer sig åt väldigt mycket. Vi blir inte kompisar precis. Vi pratar om vad vi åt, på vilken nöjespark vi hade varit, på vilken verkstad vi lämnade in våra bilar... ytligt. Vi åker hem direkt efter jobbet. (...) Jag måste hämta mina barn efter jobbet.

Intervjuperson 6 vet inte om hen är inkluderad eller exkluderad, men hen känner sig inte utstött på något sätt.

Intervjupersoner 1, 2 och 4 uppger att de känner sig inkluderade i det svenska samhället på grund av sina arbeten. Enligt Mead (1976) krävs språk för att kunna kommunicera med andra. Mead hävdar också att individen omedvetet anpassar sig när denne befinner sig i det nya samhället. Individen möter sin nya verklighet och börjar interagera med andra oavsett språkfärdighet. Intervjupersoner 1, 2 och 4 hade interaktioner med andra även då de inte behärskade svenska. Nu har de lärt sig svenska och fått verktyg för kommunikation som Mead menar (1976). Språket som verktyg hjälper dem att kunna utföra arbete och kommunicera med andra kolligor i arbetet. Enligt Månsson (2002) främjar språket mänsklig utveckling. Språket ger möjlighet att på samma villkor arbeta och lösa arbetsuppgifter tillsammans med andra, vilket antagligen kan kännas mer utvecklande och meningsfullt för dem jämfört med när de inte hade något verktyg. Därmed känner de sig sannolikt inkluderade.

Intervjuperson 3 känner sig inkluderad på grund av kontakter med sina kunder. Intervjuperson 5 känner sig inkluderad, men hen känner sig lite utanför på grund av enbart ytliga relationer till sina arbetskolligor. Intervjuperson 6 vet ej om hen är inkluderad eller exkluderad. För intervjupersoner 3 och 5 påverkar interaktionen med kunderna respektive arbetskolligor deras känsla av inkludering.

Vardagliga kommunikationer och svårigheter

Intervjupersoner 1, 3 och 5 tillfrågades om kommunikation de själva hade upplevt och om kommunikationen med sina barn. Intervjuperson 1 kommunicerar med sin familj på svenska. Hen har slutat prata japanska hemma av olika anledningar:

Jag har inga problem med kommunikation med min partner och mitt barn. I början uppstod missförstånd då min partner tolkade fel. (...)

Jag pratar svenska med mitt barn. (...) Jag tycker att svenska är viktigare än japanska för mitt barn som växer upp i Sverige. Jag har slutat prata japanska hemma eftersom min partner inte förstår japanskan.

Intervjuperson 3 tar upp kvinnligt- och manligt språk på japanska. Hen upplever att hens svenska partners japanska har förändrats med tiden.

Jag pratar japanska i min vardag. Jag har inga som helst problem med kommunikation med min familj. Min partner pratar bättre japanska än jag. Jag pratar dialekt och min partner pratar standardjapanska. Eftersom vi har varit tillsammans i många år har min partner fått min dialekt. Det finns ingen annan än jag som pratar japanska i omgivningen. (...) Det finns kvinnligt- och manligt språk på japanska, eller hur? (...) Man ser även vilket kön som har skrivit texten. (...) Nu pratar min partner som jag gör. Så manligt och kvinnligt blir diffust.

Till skillnad från intervjuperson 1 har 3 och 5 försökt lära sina barn japanska hemma.

Intervjuperson 3: Jag pratar japanska med mina barn. Jag har lärt dem japanska varje morgon innan de går till skolan. Barnen är stolta över att de är halvjaner.

Intervjuperson 5 har oro över kommunikationen med sina barn som pratar mer och mer svenska. Hen tänker lägga ner att lära sina barn japanska.

Jag pratar både svenska och japanska lika delar i min vardag. Jag pratar japanska med min partner men vi blandar med svenska ord. Mellan mig och mina barn blandar vi mer med svenska ord. (...) Barnen pratar svenska med varandra. Jag är orolig för hur det kommer att bli när jag vill ha djupa samtal med dem. Jag har hållit fast vid att lära mina barn japanska men jag börjar fundera på att lära mig mer svenska istället. (...) Jag brukar lära mina barn japanska på helgerna men jag kommer antagligen att lägga ner det eftersom det inte är så populärt bland barnen.

Intervjuperson 2 hade det svårt eftersom hen varken kunde engelska eller svenska när hen flyttade till Sverige. Hen pratar inte på sin arbetsplats eftersom det krävs koncentration på sitt arbete. Hen känner att hen måste träna mer på att tala svenska.

Jag pratar svenska i min vardag. Jag använder engelska när jag inte förstår. Jag pratar japanska ganska mycket med mina japanska vänner på min fritid. (...) I början var det svårt eftersom jag inte kunde engelska heller. Jag kunde inte göra mig förstådd vilket påverkade mitt jobb. (...) Ju mer jag lär mig svenska desto mer glömmer jag engelska. (...) Jag kan inte växla snabbt mellan svenska och engelska som svenskar gör.

Intervjuperson 4 hade också svårt att göra sig förstådd och det påverkade starkt självförtroendet.

Jag pratar svenska. I början var det svårt att inte kunna kommunicera. Jag kunde inte göra mig förstådd på grund av mitt dåliga uttal. Jag förstod inte heller vad de andra sa. Jag blev lite avskräckt. Jag fick för mig att jag inte var tillräckligt bra. Jag tänkte många gånger att jag ville åka hem, men när jag åkte hem blev jag ändå inte glad.

Som flerspråkig påstår intervjuperson 6 att en språkbarriär inte hindrar kommunikation.

Jag pratar fyra språk - engelska, japanska, svenska och spanska. (...) Jag tycker inte att kommunikationen försvåras på grund av språkbarriärer. Kommunikationen kan dock begränsas i viss mån. Även om man inte kan språket kan man ändå på ett trevligt sätt hälsa på folk. På så sätt kan man skapa bra minnen och bra mänskliga relationer. Det är samma sak när man åker på resor utomlands.

Intervjuperson 1 har bestämt sig för att tala svenska hemma eftersom hen tar hänsyn till sitt barns svenska och sin partner som inte förstår japanska. Intervjupersoner 3 och 5 talar japanska hemma. Intervjuperson 3 talar japanska med sin svenska partner och sina barn och har försökt lära sina barn japanska. Hen känner sig konfunderad över sin partners japanska eftersom den har liknat hens och överskridit gränsen mellan kvinnlig och manlig japanska. Intervjuperson 5 talar också japanska med sin japanska partner och sina barn. Numera blandar hen svenska ord i kommunikation med sin japanska partner och ännu fler svenska ord används i kommunikation med hens barn. Hen har lärt sina barn japanska varje helg.

Intervjuperson 2 hade det svårt i början efter flytten till Sverige. Hen behärskade varken svenska eller engelska vilket påverkade hens arbete. Hen upplever att hen glömmer engelska ju mer hen lär sig svenska. Språkbarriären påverkade starkt intervjuperson 4:s självförtroende. Hen kände sig oduglig på allting till slut vilket ledde till att hen åkte tillbaka till Japan. Mead (1976) menar att när en person möter nya människor i en ny miljö anpassar personen sig omedvetet. Intervjupersoner 2 och 4 hade inte svenska som verktyg i interaktioner med deras omgivning. Som nämnts tidigare möjliggör det gemensamma språket kommunikationen enligt Mead (1976). De två personerna upplevde inte att kommunikationen fungerade utan verktyg i Sverige. Månsson menar att språket är nyckeln till mänsklig utveckling och Eriksson-Sjöo (2012) poängterar att språket är väsentligt för att kunna integreras i samhället. I interaktion mellan en individ och dess omgivning är språket nödvändigt för kommunikationen, mänsklig utveckling och integration i samhället där individen befinner sig.

Intervjupersoner 2 och 4:s intervjusvar visar på vad som kan hända när en individ förlorar språket som verktyg. Detta framgår i intervjusvar av intervjupersoner 2 och 4. Att förlora språket som verktyg i daglig interaktion påverkar även känslor: Intervjuperson 2 var frustrerad över kommunikationen. Hirooka m.fl. (2012) gjorde en kvantitativ undersökning bland japaner bosatta i Pittsburgh och dess resultat visar att språksvårigheter och kulturskillnader kan orsaka stress. Yeh och Inose (2002) poängterar att bristfällig språkfärdighet kan orsaka psykisk ohälsa även bland japanska ungdomar i USA även om det ofta sägs att ungdomar

anpassar sig lättare till den nya kulturen. Intervjuperson 4:s självförtroende blev starkt påverkat och fick hen att känna sig oduglig. George (2012) menar att avsaknaden av sociala roller, sociala nätverk och språksvårighet kan förvärra symtom av PTSD. Även om det inte alls framgick om intervjupersonerna hade PTSD, kan det inte åsidosättas att avsaknaden av roller, nätverk och språk påverkar ens psykiska mående.

Sociala medier japanerna använder sig av

Ando (2014) betonar vikten av sociala medier för japanska immigranter vid framgångsrik anpassning i Texas, USA. Är sociala medier nödvändiga?

Intervjuperson 2 använder sig av Facebook för att få reda på hur hens vänner har det och även för annonsering av sina produkter. Hen använder Facebook både på dator och mobil. Hen brukar sätta igång sin dator och loggar in på Facebook när hen är hemma. Hen kollar på Facebook på sin mobil cirka 5 gånger under dagen. Hen använder sig av LINE och Skype för att kommunicera med personer i Japan.

Det vore problematiskt om jag inte hade dem, men jag klarar mig nog utan ändå. Men jag behöver dem just nu. När man bor utomlands kan man lätt att känna sig ensam. När jag är ensam hemma blir jag uppmuntrad av att se hur japanska vänner i Sverige kämpar och hur vänner i Japan har det. Jag känner mig trygg. Jag vill dock inte fastna för dem alltför mycket.

Intervjuperson 4 använder Facebook, LINE och Instagram både på dator och mobiltelefon. Hen använder också sociala medier för kommunikation: Facebook för kommunikation med sina vänner i Sverige respektive LINE med vänner och familj i Japan. Hen uppger att sociala medier är nödvändiga. Utan sociala medier hade hen tyckt att det var tråkigt. Hen blir glad när hens vänner delar trevliga upplevelser. Hen som använder Facebook på sitt arbete, kollar cirka 20 gånger om dagen respektive LINE 5-10 gånger, Instagram 1-5 gånger.

Jag känner mig nära även om vi bor långt ifrån varandra. Vi samlas på samma ställe.

Intervjuperson 6 använder Facebook, LINE, WhatsApp och Viber. Hen skriver sin blogg åt läsare i Japan och använder de sociala medierna för kommunikation: LINE med japaner, Whatsapp och Viber med sin partner, vänner i Sverige och kontakter utanför Sverige samt Skype med familj i Mexiko. Hen använder telefon när hen tar kontakt med sin familj i Japan och kommunicerar med sina syskon via LINE. Hen har sociala medier både på mobil och dator, men Facebook endast på sin dator.

Det som jag använder mig mest av är Facebook därför att det är enkelt att sända information till mina kontakter med en gång. Jag brukar skriva på engelska så att alla mina kontakter förstår vad jag menar.

På Facebook tillhör hen en grupp av klasskamrater från universitetet vilken hen kollar på väldigt ofta så att hen inte missar viktig information. Hen använder inte Instagram men hen är intresserad av det.

Intervjupersoner 2, 4 och 6 använder sig av sociala medier flera gånger om dagen. De använder flera sociala medier både på datorn och mobiltelefonen där de har olika appar för sociala medier. De får in och sänder ut information via Facebook. Intervjupersoner 4 och 6 uppskattar att de kan dela information med en gång med sina vänner på Facebook. Utöver informationsutbyten visar resultaten att de tre personerna använder sig av sociala medier som till exempel Facebook som kommunikationsverktyg. Intervjupersoner 2, 4 och 6 använder LINE för kommunikation med personer i Japan. Skype används också, dock är det inte lika vanligt förekommande bland de tre personerna. Till skillnad från de tre använder intervjupersoner 1, 3 och 5 inte sociala medier.

Andos undersökningsresultat (2014) visar på att sociala medier främjar en framgångsrik anpassning bland japanska immigranter i Texas, USA. I denna undersökning framkommer, till skillnad från Andos undersökning (2014), endast hälften av deltagarna använder sociala medier i sin vardag. Tre personer har interaktion via sociala medier på olika sätt med olika appar på olika enheter, vilket har genomsyrat deras vardag. Ando (2014) beskriver två viktiga faktorer som stimulerar socialisation i det nya landet: att ha någon att bolla livsfrågor med och även att kunna kommunicera med familj i hemlandet. De tre intervjupersonerna har genom sociala medier interaktion med sin familj i hemlandet och vänner i Sverige.

Enligt Mead (1976) anpassar sig en individ i den nya miljön där individen formas av sin omgivning. I det nya samhället har de japanska intervjupersonerna formats mer eller mindre av sin omgivning. Resultatet visar att dessa företeelser inte är helt passiva. Mead (1976) hävdar att individen även skapar sin verklighet i det avseendet. De tre intervjupersonerna har fått en ny miljö där interaktioner satts i gång, men de har inte helt låtit sig påverkas av sin miljö, utan de har avsiktligt skapat sin verklighet genom sociala medier med personer de valt ut. Det kan vara familj i hemlandet, nya vänner i Sverige eller landsmän i Sverige. De tre personerna får tröst och uppmuntran i de utvalda interaktionerna, vilket också utgör en faktor som skapar deras verklighet

Tankar, åsikter och värderingar som förändrats i Sverige

Intervjuperson 1 ansåg tidigare att arbetslösheten var ett individuellt problem, men hen har nu ändrat synen på arbetslösheten och ser den nu som ett strukturellt problem i Sverige.

Intervjupersoner 2 och 5 uppger att de har fått en bredare syn på omvärlden och fått nya värderingar när det gäller arbetslivet. I Japan brukade intervjuperson 2 beställa reservdelar från leverantörer, men i Sverige måste hen ibland tillverka dem själv eftersom vissa delar inte är tillgängliga i Sverige.

Intervjuperson 3 känner sig sedan hen flyttade till Sverige mer japansk.

Jag vet inte varför... kanske kände jag motstånd? När det som är självklart för oss anses som avvikande för svenskar vill jag påminna dem om jag är en riktig människa. Jag vill visa hur japaner är. Jag tänker även klä på mig kimono. Jag är envis.

Intervjuperson 4 upplever att hens beteende har förändrats. Hen var tystlåten i Japan men hen har börjat prata mer i Sverige.

Eftersom jag var för självmedveten blev jag orolig för vad andra tyckte om mig men det bryr jag mig inte om längre.

Intervjuperson 6 uppger att hen har blivit friskare i Sverige. Hen hade inte tid att bry sig om sin hälsa i Japan. Hen tänkte bara på att klä upp sig och brydde sig inte om att må bra inifrån.

Jag har börjat motionera i Sverige. För att få ner sjukdomskostnaderna i Sverige så sänker regeringen gymavgifter och de föreslår även att man cyklar mer. Om man följer dessa riktlinjer kommer man att få en bättre hälsa. Matkostnaderna är höga och jouraffärer är dyra men jag har lärt mig själv att laga mat. Jag har nära till naturen och har börjat hajka, cykla och att vara på stranden. Jag har lärt mig att kunna ha kul utan att spendera pengar.

Resultatet visar varierande svar till denna frågeställning. Till en början såg intervjuperson 1 arbetslösheten som ett individuellt problem men nu ser hen det som ett strukturellt problem. Intervjupersoner 2 och 5 har fått bredare syn på omvärlden. Intervjuperson 3 känner sig mer japansk i Sverige. Intervjuperson 4 som är tystlåten till naturen, har slutat bry sig alltför mycket om vad andra tycker och vågar nu prata mer till vardags än vad hen gjorde i Japan. Intervjuperson 6 har fått en hälsosammare livsstil i Sverige.

Intervjuperson 1 uppger även att hen har blivit otrevligt bemött av en sjuksköterska när hen var nyanländ och då antog hen att det var på grund av att hen var invandrare. Mattsson (2010) poängterar att de invandrade personerna kan uppleva att de blir bemötta som ”okunniga”, ”primitiva” och ”oförmögna att förstå” hos myndighetspersoner (s.181-182). Individens formas av sin omgivning medan individen skapar sin omgivning menar Mead (1976). Upplever en invandrad person sådana bemötanden, kan det finnas risk att personen i fråga bildar en uppfattning om sig själv som Mattsson (2010) tar upp. Enligt Lindqvist (1991) upplevde ”de intellektuella” bland chilenska flyktingar sina första år i Sverige som ett avbrott i sina karriärer (s. 122). Känslan av att känna sig tillhöra underklassen hotade ständigt deras självkänsla. Intervjuperson 1 är högutbildad i hemlandet. Det framgår inte i intervju svar om hen har känt ett liknande hot i interaktionen med sjuksköterskan. Det är ändå viktigt att känna till att statusen invandrare kan hota individens självkänsla. Det som är intressant är att intervjuperson 1 inte längre anser att det var på grund av hens etnicitet eller ursprung, utan att det var sjuksköterskans personlighet som var förklaringen eftersom intervjuperson 1 har skapat sin omgivning på nytt nu när hen behärskar svenska, arbetar och känner sig inkluderad i samhället.

Torres (2010) menar att äldre invandrade personer upplever att deras beteende inte fungerar alls i en ny miljö. Intervjuperson 4 hade ett visst beteende som passade in i kontexten i Japan. Mead (1976) menar att individen anpassar sig i ett nytt samhälle som möts. Intervjuperson 4 var tystlåten i hemlandet och hans beteende har omformats i interaktionen med sin omgivning i Sverige så att det passar in i den nya miljön. Hen har börjat prata mer i Sverige och har slutat att bry sig allt för mycket om vad andra tycker och tänker. Mead (1976) menar att en individ formas av sin omgivning. Miljön i Japan som hen befann sig i passade

antagligen hen som tystlåten. Hen har troligen upplevt att hens åsikter tillfrågats och respekterats precis som andras och på så sätt utformades sannolikt hens nya beteende. Intervjuperson 6 påstår att här i Sverige genomsyrar demokratin hela samhället.

Identitet

Hur skulle intervjupersonerna beskriva sig själva idag? Som svensk eller japansk?

Intervjuperson 4: Vad är min identitet? ... Jag vet inte. Om jag måste välja så är jag japan.

Intervjupersoner 2, 3 och 5 beskriver sig vara 100 procent japaner. Intervjupersoner 1 och 4 identifierar sig som japaner, dock är det inte lika självklart som för 2, 3 och 5. Intervjuperson 1 identifierar sig inte som svensk, men hen känner sig heller inte särskilt japansk när hen åker till Japan. Hen lever långt ifrån de oskrivna regler som råder i Japan och hen tror inte längre att hen kan återvända till Japan. Till skillnad från intervjuperson 1 erkänner intervjuperson 4 att hen försvenskas i sin vardag medan hen uppger att hen är japan innerst inne. Intervjuperson 6 känner att hen betraktas som representant från Japan när hen befinner sig utanför Japan. Hen bryr sig ständigt om vad hen kan bidra med, hur hen blir betraktad och därför agerar hen på det sätt hen tycker att hen borde.

Mead (1976) menar att en ömsesidig inverkan sker när individen anpassar sig till en ny miljö. Det är inte bara individen som formas av sin omgivning utan individen skapar även sin omgivning. En sådan förändring sker oavsett önskvärt eller inte. Interaktion med sin omgivning sker ständigt var en individ än befinner sig. Intervjupersonerna som flyttat till Sverige identifierade sig själva som japaner när de flyttade till Sverige. Bland de japanska intervjupersonerna iscensattes processen att forma sig själv och skapa sin omgivning i det nya samhället. Med ömsesidig inverkan har några av intervjupersonernas identiteter förändrats sedan de flyttade hit. Två av de sex personerna uppger att de utan tvekan identifierar sig som japaner. Två personer uppger att de har blivit något försvenskade. Det som är intressant är att det finns två personer som ännu starkare identifierar sig som japaner än de gjorde i hemlandet. Båda två känner sig som representanter från Japan i det nya landet och de agerar som de tror att de borde göra.

Betydelse av umgänge med landsmän

Intervjuperson 4: Att leva i Sverige som japan har sina svårigheter. Mina japanska vänner och jag har haft liknade svårigheter och upplevelser så vi kan diskutera såna saker på japanska.

För intervjupersoner 1, 2, 4 och 5 är att umgås med andra japaner i Sverige en viktig faktor i deras liv. Intervjuperson 1 beskriver tal och läsande på japanska som ”massage för hjärnan”. Hen menar att det är en slags avkoppling för hjärnan. Intervjuperson 2 upplever att det är skönt att umgås med japaner då hen inte behöver anstränga sig lika mycket. Det är ett sätt för hen att stressa av eftersom hen annars inte pratar japanska i sin vardag. Intervjuperson 4 känner att det är viktigt att umgås med sina japanska vänner. Intervjuperson 5 blir uppmuntrad och lättad när hen får reda på hur andra japaner kämpar i Sverige. Hen känner en slags gemenskap med de andra japanerna i Sverige.

Ando (2014) hävdar att det är viktigt att umgås med landsmän och att bolla livsfrågor med dem för att minska stress vid socialisationen. Fyra av sex personer värdesätter att umgås med landsmän i Sverige och två av de fyra använder sig av sociala medier och upprättar kontakter med landsmän i Sverige. Resultatet visar att det är avkopplande att kunna prata japanska och det är uppmuntrande att få reda på hur de har det i Sverige. Lindqvist (1991) menar att självkänslan hotas något av att leva som invandrare och därför är det sannolikt viktigt för de fyra personerna att umgås med landsmän och prata på sitt modersmål och bolla sina tankar med dem för att kunna minska stress i det nya landet.

Framtida planer

Intervjupersoner 1, 4, 5 och 6 har inga planer på att återvända till Japan.

Intervjuperson 6: Innan jag flyttade hit hade jag inga förväntningar alls, jag visste ingenting om Sverige. Jag flyttade hit eftersom min partner hittade jobb här. Jag har insett hur bekvämt det är att bo i Sverige. Jag känner att vi är accepterade även om vi båda är utlänningar. (...) Jag vill gärna bo kvar.

Intervjuperson 2 skall återvända till Japan, men hen har inte bestämt sig exakt när. Intervjuperson 3 önskar att återvända till Japan så snart som möjligt.

Fyra av intervjupersonerna har inga planer på att återvända till Japan. Som det nämnts inledningsvis är ingen av dem tvungna att bo i Sverige. De har möjlighet att stanna i Sverige eller återvända till Japan. Det vill säga: det är deras val att bo i Sverige. Intervjupersoner 1 och 4 har i och för sig svenska partners som de lever ihop med vilket sannolikt är orsaken till att de har valt att leva där deras partner finns. Resterande två som har valt att bo i Sverige lever dock inte med svenska partners. Intervjuperson 6 har en icke-svensk partner som flyttade till Sverige tre år innan hen. Intervjuperson 5 har en japansk partner. De sistnämnda två personerna har helt och hållet valt att leva i Sverige även om de inte har någon anknytning till landet. De personer som inte har planer på att återvända till Japan är heller inte intresserade av att ansöka om svenskt medborgarskap.

Ahmadi Lewins undersökning (2002) tyder på att de invandrade iranska intervjupersonerna har en högfungerande anpassningsförmåga trots sina relativt höga åldrar när de kom till Sverige. Intervjupersonerna visar tacksamhet gentemot det svenska samhället och de är positiva till sociala ordningar och välfärdsystemet trots svårigheter med det svenska språket. De fyra intervjupersonerna som vill fortsätta bo i Sverige har antagligen försökt anpassa sig till sin nya verklighet som Mead (1976) framhåller och de har sannolikt haft anpassningsförmågan som Ahmadi Lewin (2002) menar.

SLUTSATS

Denna uppsats handlar om sex japanska invandrade personer i Sverige. Eftersom tidigare undersökningar är obefintliga kring japaner inom socialvetenskaplig forskning i Sverige, bidrar denna uppsats till att öka förståelsen för integrationsfrågor inom socialt arbete. Det är viktigt att vi förstår invandrade

personers upplevelser och berättelser för att kunna hjälpa dem integreras på ett optimalt sätt i det nya samhället.

Denna uppsats belyser de positiva erfarenheter samt vilka svårigheter de japanska invandrade deltagarna har upplevt i sina integrationsprocesser. Den visar även på deras användning av sociala medier och dessas funktion vid deras socialisation i det nya samhället, tankar och värderingar som har ändrats i Sverige samt deras framtida planer. Intervjuszvaren var varierande och vissa svar kunde inte förutses av författaren trots att författaren själv är japanska.

Det framkom att de japanska deltagarna har stött på olika sorters svårigheter såsom det nya språket dvs. svenska, ekonomi, ensamhet och längre väntetid på ID-kort och lägenhet.

De japanska deltagarna uppger kvalificerad utbildning, jämställd arbetsplats, hälsosammare livsstil och ökad fritid som det positiva de har upplevt i Sverige. Det positiva de har upplevt visar inte bara det positiva i Sverige utan lyfter även fram negativa interaktioner som de upplevde i Japan såsom hierarkisk ordning på arbetsplats och sociala konventioner på landet.

Samtliga sex personer har ändrat sina tankar eller värderingar mer eller mindre. Några har fått en ny syn på omvärlden. Några har ändrat sitt beteende: vara mer japansk, hälsosammare och att våga prata mer.

Fem av sex personer uppger att de känner sig inkluderade på grund av sitt arbete eller sitt nätverk. En person vet ej om hen är inkluderad eller ej.

Utgångspunkten var Andos undersökning (2014) som drar slutsatsen om en kausalitet mellan framgångsrik anpassning i USA bland japanska immigranter och deras användning av sociala medier. I denna undersökning är det däremot bara hälften, dvs. tre av sex personer som använder sig av sociala medier. Samtliga har stabil arbetssituation, känner sig inkluderade och befinner sig i sociala sammanhang. Fyra av de sex personerna har inga planer på att återvända till Japan. Två av dem som stannar kvar i Sverige använder inte alls sociala medier vilket tyder på att de haft framgångsrik anpassning i Sverige ändå. I denna uppsats kan därför slutsatsen dras att framgångsrik anpassning inte endast beror på sociala medier.

Tre intervjupersoner använder sig av sociala medier i sin vardag både med hjälp av mobiltelefon och dator. Alla tre har mobilappar på sina mobiltelefoner vilket möjliggör användning av mobiltelefonerna som kommunikationsverktyg. De använder inte enbart vanliga sms utan de använder olika appar beroende på vilka mottagare de tar kontakt med. Även om bara hälften av de sex personerna använder sociala medier bör inte fördelarna med sociala medier underskattas.

De invandrade japanska deltagarna behärskar numera svenska. Denna uppsats ger en liten inblick i hur de japanska invandrade personerna har ansträngt sig, strävar efter sina drömmar och anpassar sig i Sverige trots alla svårigheter de upplever i sin integrationsprocess. En reaktion jag fick under alla intervjustillfällen var att alla deltagare var nyfikna på och intresserade av de andra deltagarnas upplevelser. En deltagare berättade för intervjuaren att hen blir uppmuntrad genom att få reda på vad de andra japanerna går genom.

REFERENSER

- Ahmadi Lewin, Fereshteh (2002) The late modern age and adaption to societal and value changes in later life. I: Banno Gomes, Nadia (red.) (2002). *Reflections on diversity and change in modern society: a Festschrift for Annick Sjögren*. Botkyrka: Multicultural Centre (Mångkulturellt centrum)
- Ando, Sachi (2014) Flourishing among Japanese Immigrants: A Positive Approach to Understanding Psychosocial Adaptation. *Journal of Human Behavior In The Social Environment*, 24.3, (S.14). Läsanvisning: s. 301-315
- Aspers, Patrik (2011) Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden. 2., [uppdaterade och utökade] uppl. Malmö: Liber
- Billinger, Kajsa (2005) Fokusgrupper – en datainsamlingsmetod. I: Larsson, Sam, Lilja, John & Mannheimer, Katarina (red.) (2005). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur
- Bryman, Alan (2011) Samhällsvetenskapliga metoder. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber
- Elofsson, Stig (2005) Kvantitativ metod-struktur och kreativitet. I: Larsson, Sam, Lilja, John & Mannheimer, Katarina (red.) (2005). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur
- Eriksson-Sjöo, Tina (2012) Utmaningar och bemötande i flyktingmottagandet [*Elektronisk resurs*]. Licentiatavhandling Malmö: Hälsa och samhälle: 2012 Tillgänglig på Internet: <http://hdl.handle.net/2043/14341>
- George, Miriam (2012) Migration Traumatic Experiences and Refugee Distress: Implications for Social Work Practice. *Clinical Social Work Journal*, pdf.
- Giota, Joanna (2005) Exempel på forskningsetiska krav i enkätundersökningar. I: Larsson, Sam, Lilja, John & Mannheimer, Katarina (red.) (2005). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur
- Hedblom, Agneta (2004) Aktiveringspolitikens Janusansikte: en studie av differentiering, inklusion och marginalisering. Diss. Lund : Univ., 2004
- Hirooka, Nobutka; Takedai, Teiichi; D'Amico, Frank (2012) Lifestyle Characteristics Assessment of Japanese in Pittsburgh, USA. *Journal of Community Health*, 37.2, (s.6). Läsanvisning: s. 480-486
- Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009) Den kvalitativa forskningsintervjun. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Lindqvist, Beatriz (1991). Drömmar och vardag i exil: om chilenska flyktingars kulturella strategier. Diss. Lund: Univ.
- Mattsson, Tina (2010) Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion och praxis. 1. uppl. Malmö: Gleerup

- Mead, George Herbert (1976) *Medvetandet, jaget och samhället: från socialbehavioristisk ståndpunkt*. Lund: Argos
- May, Tim (2001) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur
- Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (2002) *Perspektiv på sociala problem – några positioner*. I: Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (red.) (2002). *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur och kultur
- Ministry of Foreign Affairs of Japan (2014) *Annual Report of Statistics on Japanese Nationals Overseas* [Tillgänglig på Internet: <http://www.mofa.go.jp/mofaj/files/000049149.pdf>]
- Månsson, Sven-Axel (2002) *Interaktionistiska perspektiv på studiet av sociala problem – processer, karriärer och vändpunkter*. I: Meeuwisse, Anna & Swärd, Hans (red.) (2002). *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur och kultur
- Rosengren, Karl Erik & Arvidson, Peter (2002) *Sociologisk metodik*. 5., [omarb. och utök.] uppl. Malmö: Liber
- Skolverket (2013) *Fakta om sociala medier* [Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/kallkritik/sociala-medier/fakta> Publicerad: 2013-02-07]
- Statistiska Centralbyrån (2014) *Befolkningsstatistik* [Tillgänglig på Internet: http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Befolkning/Befolkningens-sammansattning/Befolkningsstatistik/ Publicerad: 2014-09-30]
- Statistiska Centralbyrån (2014) *Invandringen på rekordhög nivå* [Tillgänglig på Internet: http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Invandringen-pa-rekordhog-niva/ Publicerad: 2014-03-10]
- Statistiska Centralbyrån (2013) *Var femte invandrare är svensk medborgare* [Tillgänglig på Internet: http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Fortsatt-okning-av-utrikes-fodda-i-Sverige/ Publicerad: 2013-08-21]
- Thomell, Thomas & Olofsson, Gunnar (2003) *En grekisk invandrares livshistoria*. I: Ekberg, Jan (red.) (2003). *Invandring till Sverige: orsaker och effekter: årsbok från forskningsprofilen AMER*. Växjö: Växjö Univ. Press
- Torres, Sandra (2010) *Att invandra till Sverige på äldre da´r: integrationsmöjligheter för ’sent-i livet’ invandrarna*. I: Torres, Sandra & Magnússon, Finnur (red.) (2010). *Invandrarskap, äldrevård och omsorg*. Malmö: Gleerup
- Yeh, Christine & Inose, Mayuko (2002) *Difficulties and coping strategies of Chinese, Japanese and Korean immigrant student*. *Adolescence*, 37. 145, (s.13).
Läsanvisning: s. 69-82
- Valdén, Dionicia (2004) *An oral history of Latin American Migration to Sweden*. I: Olofsson, Gunnar (red.) (2004). *Invandring och integration: sju uppsatser från*

forskningsmiljön "Arbetsmarknad, migration och etniska relationer" (AMER) vid Växjö universitet. Växjö: Växjö University Press

Vetenskapsrådet (2002) Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. [Tillgänglig på Internet: http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/etikreglerhs.pdf]

Wikström, Hanna (2007). (O)möjliga positioner [*Elektronisk resurs*] : familjer från Iran & postkoloniala reflektioner. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2007 [Tillgänglig på Internet: <http://hdl.handle.net/2077/10308>]

BILAGA 1

Intervjufrågor

Frågor Tema 1 Svårigheter och möjligheter

Varför flyttade du till Sverige?
Hur länge har du bott i Sverige?
Vad var det som var svårt förr? Och nu?
Känner du dig inkluderad/exkluderad i det svenska samhället?
Hur kändes/känns det då du hade/har svårigheter?
Vad är positivt med att bo i Sverige?
Vilka nya möjligheter har du upplevt i Sverige?
Vad är det som är bra gällande barn?
Vad sysslar du med?
Var det arbete/studier du ville ha?
Krävdes det en speciell utbildning för att få detta arbete?
Var läste du den utbildningen? I Sverige?
Hur hittade du det arbetet?
Var det svårt?

Du som studerade/studerar

Hur upplever/upplevde du språk under utbildning?
Varför vill du studera? Var det din vilja? Var du tvungen?
Hade du kunnat tänka dig att läsa en liknande utbildning i vuxen ålder som du har gjort i Sverige om du bott kvar i Japan?
Om du redan har läst på Universitetet/skolan en gång i Japan: Vad tycker du om att studera på Universitetet/högskolan/skolan en gång till i Sverige?
Vad tycker du om det svenska utbildningssystemet?
Vad tycker du om utbildningar/skolor i Sverige?

Tema 2 Kommunikation

Vilka språk använder du i din vardag?
Hur lärde du dig de språken?
Var det/ har det varit svårt att lära dig de språken?
Vad är det som är svårt i kommunikationen?
Var kommunikationen problematisk när du flyttade hit?
Hur kändes det när du inte förstod alternativt inte kunde göra dig förstådd?
Hur ser det ut just nu? Hur många år tog det att behärska språken för att kunna förstå/bli förstådd?
Hur går det med kommunikation med partner/barn?
Vad säger barnen om det japanska språket?
Upplever du någon kulturskillnad med egna barn som vuxit upp i Sverige?

Tema 3 Sociala medier

Använder du sociala medier? Vilka?
App? Web på dator? Mobil? Surfplattor?
Om svaret är ja:
Vad använder du för kommunikation?

Hur ofta använder du sociala medier?
Vem har du kontakt med?
Vad möjliggör sociala medier?
Är sociala medier nödvändiga för dig?
Umgås du med landsmän?
Vad betyder det för dig?
Umgås du mer med japaner i Sverige? I så fall varför?

Tema 4 Identitet och framtidsplaner

Har du upplevt några kulturkrockar?
Kan du själv se att flytten till Sverige har förändrat dig på något sätt? Till exempel när det gäller tankar, åsikter och värderingar.
Hur skulle du beskriva dig själv idag? Som svensk eller japansk?
Vad har du för framtidsplaner?
Har du någon plan på att flytta tillbaka till Japan?
Om svaret är nej
Hur länge tänker du stanna i Sverige?
Har du svenskt medborgarskap?
Varför ville du ha det?
Varför ansöker du inte om svenskt medborgarskap?
Känner du någon japan som har flyttat tillbaka till Japan?

BILAGA 2

Kristianstad 2014-00-00

Till:

Om undersökning av integrationsprocessen bland japaner i Sverige

Jag är student på socionomprogrammet i Kristianstad och går näst sista terminen. Jag är intresserad av att undersöka hur integrationsprocessen sker bland japaner som är bosatta i Sverige. Jag skulle vilja intervjua er som passar in i målgruppen som jag söker.

Jag skulle uppskatta om ni kunde ta er tid, intervjun beräknas ta cirka en timme. Om ni har några frågor, hör gärna av er.

Jag ser fram emot att få träffa er för en intervju.

Min handledare är: Finnur Magnusson 040-66 57475

Med vänliga hälsningar

Noriko Maki
Fredrik Bööks väg 3
291 45 Kristianstad
0767144614
noriko.maki0004@stud.hkr.se

BILAGA 3

Information om undersökningen

Jag är intresserad av att göra intervjuer med japaner som är bosatta i Sverige. Mitt syfte är att undersöka integrationsprocesser bland japaner med avseende på svårigheter, möjligheter, kommunikation, kulturkrockar, användning av sociala medier och framtida planer. Jag kommer att använda bandspelare alternativt föra anteckningar under intervjun.

För att kunna genomföra intervjun behöver jag ditt samtycke. Det som gäller för intervjun är följande:

Ditt deltagande är frivilligt och det kan när som helst avbrytas utan förklaring.

Ljudupptagning alternativt anteckningar av samtalet förvaras så att obehöriga inte kan nå dem.

Dina personuppgifter kommer inte att röjas, avidentifierade citat kan komma att användas i den färdiga uppsatsen.

Min målsättning är att resultatet kommer att presenteras på ett sådant sätt så att din identitet inte kan spåras.

Materialet kan komma att användas för framtida bruk.

För samtycke till ovanstående vänligen signera.

Namnteckning:

Namnförtydligande:

Kristianstad 2014-11-12

Undersökare: Noriko Maki

Handledare är: Finnur Magnusson 040-66 57475